

Dictamen en relació amb la consulta d'una federació esportiva en relació amb la cessió de dades requerida pel Síndic de Greuges de Catalunya

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) ha donat trasllat a aquesta Autoritat d'un escrit d'una federació esportiva (en endavant, la Federació), en què sol·licita un dictamen en relació amb una cessió de dades al Síndic de Greuges de Catalunya.

La consulta de la Federació té l'origen en un expedient tramitat pel Síndic de Greuges de Catalunya, relatiu a l'accés dels infants estrangers o nascuts a l'estranger a la pràctica del futbol. En el marc d'aquest expedient, el Síndic hauria sol·licitat a la Federació, entre d'altres, còpia dels expedients de 20 menors als que s'hauria denegat la llicència federativa per no acreditar els requisits establerts per la normativa corresponent.

Segons explica la consulta, la Federació no hauria cedit al Síndic de Greuges els expedients d'aquests menors, per considerar que contenen dades especialment protegides que requereixen el consentiment exprés i per escrit dels afectats. Segons la consulta, es tracta d'expedients que contenen dades personals recollides amb la finalitat d'emetre una llicència federativa i que donen informació, entre d'altres, sobre el caràcter de menors d'edat, la seva qualitat d'estrangers i l'origen dels afectats (país de naixement i nacionalitat), o sobre permisos de treball, condicions econòmiques i residència dels progenitors, entre d'altres. La consulta considera que en els expedients sol·licitats pel Síndic de Greuges poden constar dades sobre creences religioses i afiliació sindical dels progenitors, ja que, segons la consulta, en els expedients constaria el contracte de treball d'aquests, i informació sobre el manteniment econòmic de la família.

Per tot això, la Federació consulta si es poden cedir els expedients que requereix el Síndic de Greuges sense consentiment exprés i per escrit dels afectats, a l'empara de l'article 11.2.d) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD) o si, contràriament, preval allò establert a l'article 7 de l'LOPD, que requereix consentiment exprés i per escrit dels afectats.

La consulta adjunta còpia de l'escrit del Síndic de Greuges de Catalunya, en què es reclama a la Federació, entre d'altra informació, còpia dels expedients dels 20 infants als quals s'hauria denegat la llicència federativa, així com còpia de la Circular nº 21, de la Real Federación Española de Fútbol (RFEF), titulada: "*Solicitudes de inscripción de futbolistas extranjeros menores de edad: Documentación exigida por FIFA*".

Analitzada la petició i la documentació que l'acompanya, vista la normativa vigent aplicable i l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

Com explica la consulta, en el marc d'un expedient incoat pel Síndic de Greuges de Catalunya, sobre l'accés d'infants estrangers o nascuts a l'estranger a la pràctica del futbol, el Síndic hauria sol·licitat a la Federació, entre d'altres informacions relatives al

cas, còpia dels expedients dels 20 infants als que s'hauria denegat la llicència federativa per no acreditar els requisits establerts per la normativa corresponent.

Segons la consulta, la Federació s'hauria negat a cedir al Síndic de Greuges els expedients d'aquests menors, en considerar que aquests expedients contenen dades especialment protegides que requereixen el consentiment exprés i per escrit dels afectats.

En concret, la consulta considera que els expedients contenen dades que ofereixen informació sobre el caràcter dels menors d'edat, sobre la seva condició d'estrangers i el seu origen (país de naixement i nacionalitat), i fins i tot informació sobre creences religioses i afiliació sindical dels progenitors, ja que es requereix el contracte de treball dels pares del menor. La consulta exposa que, segons la Circular núm. 21 de la RFEF, relativa a les sol·licituds d'inscripció de futbolistes estrangers menors d'edat i a la documentació exigida per FIFA (Federació internacional de futbol) els expedients han de contenir el "contracte de treball complet" dels pares del menor objecte d'inscripció, documentació acreditativa del manteniment econòmic de la família, permís de treball i de residència dels progenitors, etc. Atesa aquesta documentació que contenen els expedients sol·licitats pel Síndic de Greuges, a la consulta es considera que no es pot donar còpia dels expedients al Síndic, sense consentiment exprés i per escrit dels afectats.

Situada la consulta en aquests termes, cal partir de la base que és dada personal qualsevol informació referent a persones físiques identificades o identificables (article 3.a) LOPD).

L'LOPD defineix com tractament de dades personals, el conjunt de les operacions i els procediments tècnics de caràcter automatitzat o no, que permetin recollir, gravar, conservar, elaborar, modificar, bloquejar i cancel·lar, així com les cessions de dades que derivin de comunicacions, consultes, interconnexions i transferències (article 3.c) LOPD).

És una cessió o comunicació de dades, qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat (article 3.i) LOPD).

Les cessions de dades personals han d'ajustar-se al règim previst a la normativa de protecció de dades, en concret, a l'article 11.1 de l'LOPD, segons el qual *"les dades de caràcter personal objecte del tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat"*.

El mateix article 11.2 de l'LOPD disposa que el dit consentiment no és necessari:

"a) Quan la cessió està autoritzada en una llei."

(...)

d) Quan la comunicació que s'hagi d'efectuar tingui com a destinatari el defensor del Poble, el ministeri fiscal o els jutges o tribunals o el Tribunal de Comptes, en l'exercici de les funcions que té atribuïdes. Tampoc no cal el consentiment quan la comunicació tingui com a destinatari institucions autonòmiques amb funcions anàlogues al defensor del Poble o al Tribunal de Comptes.

(...)"

Aquesta previsió també es recull en l'article 10.4.b) del RLOPD, que fa referència a que la comunicació de dades es realitzi en l'àmbit de les funcions que aquests òrgans tenen atribuïdes "expressament".

El Síndic de Greuges de Catalunya té la funció de protegir i defensar els drets i les llibertats que reconeixen la Constitució i l'Estatut d'autonomia de Catalunya (article 78.1 EAC). Amb aquesta finalitat el Síndic de Greuges supervisa l'activitat de l'Administració de la Generalitat, la dels organismes públics o privats vinculats o que en depenen, la de les empreses privades que gestionen serveis públics o acompleixen activitats d'interès general o universal o activitats equivalents de manera concertada o indirecta i la de les altres persones amb un vincle contractual amb l'Administració de la Generalitat i amb les entitats públiques que en depenen. També supervisa l'activitat de l'Administració local de Catalunya i la dels organismes públics o privats vinculats o que en depenen (art. 78.1 EAC).

La Llei 24/2009, del 23 de desembre, del Síndic de Greuges, regula l'actuació i els procediments d'investigació que duu a terme aquesta institució (articles 42 i seg. de la Llei 24/2009). En el marc d'aquests procediments, l'article 55 de la Llei 24/2009 disposa el següent:

"Les autoritats i el personal al servei de les administracions, els organismes, les empreses i les persones a què fa referència l'article 26 han de facilitar al Síndic de Greuges, a les persones en qui delegui i als seus adjunts els expedients, les informacions, les dades i la documentació que els sol·licitin que estiguin relacionats amb l'objecte d'una investigació, i els n'han de facilitar sempre que sigui possible la consulta per mitjans telemàtics."

Atès que, en el cas que ens ocupa, és el Síndic de Greuges de Catalunya qui sol·licita a la Federació la tramesa de còpia dels expedients de 20 menors d'edat en el marc de l'exercici de les seves funcions d'investigació, cal partir de la base que, en principi, l'article 11.2.d) de l'LOPD, en connexió amb els articles 78 i 79 de l'EAC i les previsions de la Llei 24/2009 (article 55), habilitarien la comunicació dels dits expedients i la informació personal que s'hi conté, referida als diferents afectats (article 3.e) LOPD), és a dir, el propi menor i els seus progenitors.

III

Segons la consulta, l'aplicació de la previsió de l'article 11.2.d) de l'LOPD, citada, genera dubtes, pel fet que els expedients dels menors contenen, segons la consulta, dades sensibles, cosa que portaria a considerar que preval la previsió de l'article 7 de l'LOPD.

Segons disposa l'article 7 de l'LOPD:

"1. D'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 16 de la Constitució, ningú no pot ser obligat a declarar sobre la seva ideologia, religió o creences.

(...)

*2. Només amb el consentiment exprés i per escrit de l'afectat poden ser objecte de tractament les dades de caràcter personal que revelin la **ideologia, l'afiliació sindical, la religió i les creences**. S'exceptuen els fitxers mantinguts pels partits polítics, els sindicats, les esglésies, les confessions o les comunitats religioses i associacions, les fundacions i altres entitats sense ànim de lucre, amb finalitat política, filosòfica, religiosa o sindical, quant a les dades relatives als seus associats o els seus membres, sens perjudici que la cessió d'aquestes dades requereix sempre el consentiment previ de l'afectat.*

3. Les dades de caràcter personal que facin referència a l'origen racial, a la salut i a la vida sexual només poden ser recollides, tractades i cedides quan, per raons d'interès general, així ho disposi una llei o l'afectat hi consenti expressament.

4. Queden prohibits els fitxers creats amb la finalitat exclusiva d'emmagatzemar dades de caràcter personal que revelin la ideologia, l'afiliació sindical, la religió, les creences, l'origen racial o ètnic, o la vida sexual.

*5. Les dades de caràcter personal relatives a la comissió **d'infraccions penals o administratives** només poden ser incloses en fitxers de les administracions públiques competents en els casos que preveuen les normes reguladores respectives.*

(...)."

L'article 7 de l'LOPD enumera les tipologies de dades que la normativa considera sensibles, i n'estableix un règim d'especial protecció en relació amb el seu tractament, específicament, en relació amb la seva comunicació.

Certament, com apunta la consulta, l'LOPD estableix una protecció reforçada per a determinades categories de dades, que comporta que el tractament i la cessió d'aquestes dades hagin de comptar amb una habilitació legal suficient o amb el consentiment exprés i, si escau, per escrit, de l'afectat, en els termes del dit article 7 de l'LOPD.

En concret, pel que fa a informació personal com ara la referida a la ideologia, l'afiliació sindical, la religió o les creences, l'article 7.2 de l'LOPD disposa que el seu tractament exigeix el consentiment exprés i per escrit de l'afectat.

Pel que fa a les dades relatives a l'origen racial (o ètnic), a la salut i a la vida sexual de les persones, en atenció al que disposa l'article 7.3 de l'LOPD, la seva comunicació a tercers exigiria, quan concorre una raó d'interès general, una habilitació legal o el consentiment exprés de l'afectat.

Ara bé, cal fer avinent que les previsions de l'article 11.2.d) d'una banda, i de l'article 7, de l'altra, ambdós de l'LOPD, no són previsions contraposades o excloents entre sí.

Qüestió diferent -com també ha posat de manifest aquesta Autoritat en ocasions anteriors- és que, sens perjudici de l'habilitació per a la cessió de dades -ex. art. 11.2.d) LOPD i, si escau, en base a d'altres normes amb rang legal-, s'hagi d'aplicar la resta de principis i garanties que imposa l'LOPD.

En concret, la cessió ha de donar compliment al principi de qualitat, segons el qual (article 4 LOPD):

"1. Les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut.

(...)."

Cal examinar quina és la informació concreta dels afectats (el menor i els seus progenitors) que, atesa la informació disponible, sembla que es preveu recollir en els formularis objecte de consulta.

La Circular núm. 21, de la RFEF, relativa a les sol·licituds d'inscripció de futbolistes estrangers menors d'edat, especifica la documentació mínima exigida per FIFA, que cal consignar en relació amb les diferents modalitats d'inscripció, en concret:

- Inscripció de jugadors estrangers menors de 10 anys
- Primera inscripció de jugadors estrangers menors entre 10 i 18 anys amb estatus aficionat
- Primera inscripció de jugadors estrangers menors entre 10 i 18 anys amb estatus professional
- Transferència internacional de jugadors estrangers menors entre 10 i 18 anys amb estatus aficionat
- Transferència internacional de jugadors estrangers menors entre 10 i 18 anys amb estatus professional
- Transferència internacional de jugadors espanyols menors entre 10 i 18 anys amb estatus aficionat
- Transferència internacional de jugadors espanyols menors entre 10 i 18 anys amb estatus professional
- Primera inscripció de jugadors espanyols nascuts a l'estranger menors entre 10 i 18 anys, no inscrits en altra associació.

La Circular núm. 21, citada, inclou un formulari específic per a cadascuna d'aquestes modalitats d'inscripció, si bé els diferents formularis contenen pràcticament els mateixos camps d'informació que cal emplenar en cada cas.

La mateixa Circular núm. 21, explica que la inscripció de futbolistes menors d'edat es regeix pel que disposa l'article 19 del Reglament sobre l'estatut i la transferència de jugadors (RETJ), de FIFA, que es troba disponible al web <http://es.fifa.com/about-fifa/official-documents/law-regulations/>, i segons el qual:

"1. Las transferencias internacionales de jugadores se permiten solo cuando el jugador alcanza la edad de 18 años.

2. Se permiten las siguientes tres excepciones:

a) Si los padres del jugador cambian su domicilio al país donde el nuevo club tiene su sede por razones no relacionadas con el fútbol.

b) La transferencia se efectúa dentro del territorio de la Unión Europea (UE) o del Espacio Económico Europeo (EEE) y el jugador tiene entre 16 y 18 años de edad. El nuevo club debe cumplir las siguientes obligaciones mínimas:

(...)

c) El jugador vive en su hogar a una distancia menor de 50 km de la frontera nacional, y el club de la asociación vecina está también a una distancia menor de 50 km de la misma frontera en el país vecino. La distancia máxima entre el domicilio del jugador y el del club será de 100 km. En tal caso, el jugador deberá seguir viviendo en su hogar y las dos asociaciones en cuestión deberán otorgar su consentimiento."

En aplicació d'aquestes previsions, els formularis citats recullen una sèrie de camps d'informació, sobre els menors i els seus progenitors, per acreditar les circumstàncies previstes en l'article 19 del RETJ, esmentat.

En síntesi, els formularis recullen informació relativa a l'acreditació del trasllat dels pares del jugador; sobre la distància entre el domicili del menor i el club, sobre el trasllat del

menor dins del territori de la UE o l'EEE, o sobre els anys que porta el menor vivint de forma ininterrompuda a Espanya.

Els formularis recullen informació referida al motiu del trasllat de la família a Espanya, la sol·licitud del jugador, dades sobre la contractació dels pares, sobre els ingressos econòmics de la família, així com fotocòpies de passaports i certificats d'empadronament dels afectats. També es preveu que cal adjuntar als formularis altres documents, com ara el certificat de naixement del jugador, permisos de treball dels progenitors, documentació de formació acadèmica del menor (nom de l'acadèmia i programa d'estudi), o una declaració jurada de no estar inscrit el menor en d'altres clubs.

A la vista dels formularis aportats, sembla que a través d'aquests es podrien arribar a recollir dades personals de caràcter identificatiu (com ara noms, cognoms i adreces, passaport, DNI, número afiliació a la Seguretat Social, signatura, etc), de característiques personals (estat civil, edat, data i lloc de naixement, la dada de nacionalitat, etc), de circumstàncies socials (relatives a l'allotjament o l'habitatge dels afectats, a clubs o associacions a què pertanyen, a aficions, etc), dades acadèmiques o professionals (com ara la formació i titulacions dels progenitors, la seva experiència professional o currículum, o dades acadèmiques del propi menor, etc), dades relatives a l'ocupació laboral dels progenitors (la indicació de l'empresa en què treballen, i informació bàsica sobre la seva contractació), i també determinades dades economicofinanceres (com ara informació bàsica sobre els seus ingressos i rendes, etc).

Ara bé, cal fer avinent que tota aquesta informació, per bé que pugui donar, en conjunt, una informació rellevant sobre el menor i la seva família, fins i tot un cert perfil socioeconòmic del nucli familiar, no constitueix, en atenció al que disposa l'article 7 de l'LOPD, informació sensible, que pugui fer necessari, en determinats casos, el consentiment exprés i per escrit per a la seva cessió, en els termes en què ho planteja la consulta.

Específicament, la consulta posa de manifest que les dades recollides en el formulari donen informació sobre el caràcter del menor, sobre la condició d'estrangers del menor i els seus progenitors, o sobre el seu origen (país de naixement o nacionalitat).

Cal reiterar que aquests camps informatius no constitueixen, en principi, informació sensible, als efectes de l'article 7 de l'LOPD, en els termes que planteja la consulta.

Pel mer fet de conèixer la nacionalitat d'una persona i el seu país d'origen, no es pot inferir, ni necessàriament ni directament, informació específica i contrastada sobre la ideologia o les creences religioses d'una persona, ni sobre l'origen racial o ètnic d'una persona, com sembla considerar la consulta.

Per tant, a la vista de la informació disponible i, específicament, dels camps d'informació consignats en els formularis que s'adjunten a la consulta, no es pot compartir la premissa que els formularis (i, per tant, els expedients dels menors que reclama el Síndic de Gregues) inclouen necessàriament informació sobre ideologia o creences religioses, o sobre l'origen racional o ètnic dels afectats.

Tampoc el fet que un formulari reculli determinades dades sobre el sosteniment econòmic de la família, els permisos de treball dels progenitors, el nivell d'ingressos familiars, etc, no suposa el tractament de dades sensibles, als efectes de l'LOPD. El fet que determinada informació sobre els ingressos i el treball dels progenitors del menor, en el cas que ens ocupa, pugui generar un cert perfil socioeconòmic de la família del menor, no comporta que els expedients objecte de consulta incloguin dades sensibles, en els termes de l'LOPD.

La consulta es refereix, específicament, a que els formularis requereixen informació sobre el contracte de treball complet dels pares. Respecte d'aquest particular, els formularis recullen el "*contracte complet de treball del pare i mare, degudament signat*". En concret, els formularis recullen les següents dades: nom, cognoms i adreça de l'ocupador o empresari, nom i cognoms del treballador, descripció del lloc de treball, detalls de la remuneració, data d'inici del treball i condicions de validesa.

Cal fer avinent que aquestes dades que, segons la informació disponible, es preveu recollir a través dels formularis en qüestió, no serien dades sensibles als efectes de l'article 7 LOPD.

Respecte d'aquesta qüestió, caldria aclarir que, per la informació disponible, la Circular núm. 21, citada, no sol·licita l'aportació de còpia de la nòmina dels progenitors del menor, sinó còpia del contracte.

Això és rellevant, ja que, com ha posat de manifest aquesta Autoritat en anteriors ocasions (entre d'altres, en els Dictàmens 36/2015, 26/2015 o 54/2014), la nòmina d'un treballador pot contenir informació personal de diversa índole. Així, a banda de les dades retributives del treballador, en la nòmina hi constaran les dades bancàries del treballador, el seu número d'afiliació a la Seguretat Social, el DNI o altre número d'identificació, fins i tot en alguns casos podria també donar informació personal sobre embargaments de sou administratius o judicials, bestretes o d'altres circumstàncies personals, o informació mereixedora d'una especial protecció en els termes de l'article 7 de l'LOPD, com ara, l'afiliació sindical, a la que la consulta de la Federació es refereix específicament. Fins i tot, el fet que en la nòmina d'un treballador s'estableixin determinades deduccions o previsions, podria portar a conèixer, ni que sigui de forma indirecta, dades de salut del treballador, com ara qüestions relatives a la salut laboral, situacions de discapacitat o afiliació sindical.

Ara bé, vistos els formularis de la Circular núm. 21, citada, en aquests no es sol·licita còpia de la nòmina dels progenitors (i, per tant, si escau, la dada d'afiliació sindical, o d'altra informació que sí caldria considerar sensible ex. art. 7 LOPD), sinó que el que es sol·licita és informació bàsica referent al contracte del treballador, en aquest cas, els progenitors del menor. En principi, i tenint en compte, a efectes il·lustratius, els models de contracte disponibles al web www.empleo.gob.es, del Ministerio de Empleo y Seguridad Social, en la còpia d'un contracte no hi hauria d'haver aquesta informació sensible.

En definitiva, atesa la informació del menor i dels seus progenitors que, atesa la informació aportada, podria constar en els expedients dels 20 menors que requereix el Síndic de Greuges, no sembla que en els dits expedients hagin de constar, en principi, ni de forma substancial, dades especialment protegides als efectes de l'article 7 de l'LOPD.

Finalment, cal tenir en compte el fet que els expedients sol·licitats pel Síndic no són tots els expedients tramitats en relació amb la concessió de llicències federatives als menors, sinó únicament els 20 expedients relatius a menors als quals no s'hauria concedit la llicència. A més, la sol·licitud del Síndic es produeix, com ha quedat dit, a arrel d'una investigació duta a terme per aquest, en el marc de les funcions que li atribueix l'EAC i la Llei 24/2009.

La concurrència d'aquests elements porta a considerar, també, que la cessió s'ajustaria al principi de qualitat de dades.

Tenint en compte això, i les consideracions fetes anteriorment, aquesta Autoritat considera que existeix suficient habilitació legal per a comunicar al Síndic de Greuges de Catalunya la informació que aquest sol·licita a la Federació.

D'acord amb les consideracions fetes en aquest dictamen en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La comunicació al Síndic de Greuges de Catalunya dels expedients dels 20 menors d'edat als quals no s'hauria concedit la llicència federativa, resulta habilitada per l'article 11.2.d) de l'LOPD, en connexió amb els articles 78 i 79 de l'EAC i les previsions de la Llei 24/2009 (article 55), tenint en compte la informació personal continguda en els dits expedients.

Barcelona, 25 d'abril de 2016